

Årsberetning 2008

Danske Fysioterapeuters Fagforum for Muskuloskeletal Fysioterapi

Introduktion

2008 har været et aktivt år for både undervisergruppen og bestyrelsen, som arbejder for Danske Fysioterapeuters videreuddannelse i Muskuloskeletal Fysioterapi. Det har været et år, hvor tre større foci har været prioriteret; synlighed, anerkendelse og evidens. Arbejdet mod disse mål har været konkretiseret gennem et stort arbejde med kvalitetsudviklingsprojekt og opdatering af uddannelsen samt tiltag som interessegrupper og ambassadører.

Evidens: Fokus har bl.a. været kvalitetsudviklingsprojektet omkring evidens, formidling og implementering på 4 nøgleområder (cervikale sikkerhedstest, klassifikation af lænderygbesvær, klinisk ræsonnering og evidens for mobilisering / manipulation). Det første projekt er afsluttet og de sidste er i fuld gang. Der er moderat til stærk evidens for rigtig mange diagnostiske og terapeutiske metoder indenfor vores speciale.

Anerkendelse: Et andet stort fokus område har været uddannelsen. DFFMF har brugt megen tid på afdækning af internationale trends og standarder indenfor specialet MF (MT). Der er truffet strategiske beslutninger for fremtiden – baseret på de mest optimale forudsætninger for kvalitet i uddannelsen og ud fra de muligheder der findes nationalt og ud fra internationale standarder i dag. Det arbejde fortsætter ind i 2009 med konkretisering af en opdateret uddannelsesstruktur med lancering medio 2009. Samtidig er DFFMF fortløbende aktivt engageret i uddannelsesmæssige sammenhænge mhp. vurdering af fremtidige strategier for uddannelsen. Uddannelsen er fortsat internationalt anerkendt og godkendt (IFOMT) - og arbejdet med *national* synlighed og anerkendelse fortsætter ind i 2009.

Synlighed: Med et nyt layout og ny formidlingsmæssig strategi for vores medlemsblad har vi internt i gruppen skabt en lettere tilgængelig faglig formidling. Samtidig har 2008 affødt forskellige tiltag som workshops rundt omkring i landet, hvor klinikker villigt har meldt sig på banen til implementering af ny viden i praksis. Et mål som dermed er opfyldt for kvalitetsudviklingsprojektet. Endvidere har 2008 affødt et ambassadør-tiltag med engagerede klinikker og regionale ambassadører, hvilket 2009 vil kaste konkret lys over.

Synlighed er også lig med intern og ekstern faglig formidling af hvem og hvad vi er. Vi har derfor iværksat et stort arbejde omkring beskrivelse og let justering af uddannelsen. Målet og vores forventede resultat er en mere sammenhængende uddannelse. Vores store arbejde omkring beskrivelse og ECTS pointsætning af uddannelsen fortsætter ind i 2009, og vi forventer tydeligere at kunne formidle, at vi dækker specialeområdet MF med en solid uddannelse - gennem vore medier og på vores uddannelse medio 2009.

Det er vigtigt, at vi hos den enkelte fysioterapeut, studerende, i Danske Fysioterapeuters kredse og hos patienter samt samarbejdspartnere får formidlet hvem vi er og hvad vi kan. Og hvad alle uddannede muskuloskeletale fysioterapeuter tilbyder. Kompetencemæssigt, diagnostisk og behandlingsmæssigt.

Medlemsudvikling

Medlemstal pr. 31. dec. 2001: 986
Medlemstal pr. 31. dec. 2002: 965
Medlemstal pr. 31. dec. 2003: 967
Medlemstal pr. 31. dec. 2004: 979
Medlemstal pr. 31. dec. 2005: 982
Medlemstal pr. 31. dec. 2006: 916
Medlemstal pr. 31. dec. 2007: 900
Medlemstal pr. 31. dec. 2008: 902 + 5 studerende

Møder

Der har været 9 bestyrelsesmøder (inkl. forretningsudvalgsmøder). Dertil har der været diverse arbejdsudvalgsmøder. Der har været afholdt 2 UV-møder og et fællesmøde med McKenzie-gruppen. Dertil et IFOMT møde på kongressen i Rotterdam (se senere). Årsmødet 2008 blev afholdt i Korsør 4.-5. Marts. Interesserede kan læse mere på hjemmesiden (Fag & Forskning / MT-Nyt) for at læse om årsmødet samt de faglige indslag.

Generalforsamling 2008

Generalforsamlingen blev holdt d. 4. april på Grand Park Hotel i Korsør. Inger Skjærbæk blev valgt som dirigent.

Årsberetningen og regnskabet blev enstemmigt godkendt.

Bestyrelsen stillede forslag om, at Fagforum skiftede navn fra Danske Fysioterapeuters Fagforum For Muskuloskeletal Terapi (DFFMT) til Danske Fysioterapeuters Fagforum For Muskuloskeletal Fysioterapi (DFFMF). Forslaget blev enstemmigt godkendt.

Flemming Enoch ønskede ikke genvalg til bestyrelsen, Martin B. Josefsen, Inger Birthe Bjørnlund og Lene W. Johansen ønskede genvalg. Henrik Bach var villig til at træde ind i bestyrelsen og blev valgt uden modkandidater sammen med Martin B. Josefsen, Inger Birthe Bjørnlund og Lene W. Johansen. Dorthea Petersen ønskede ikke genvalg som suppleant, Vibeke Laumann ønskede genvalg. Henrik Christoffersen stillede op som suppleant og blev valgt uden modkandidater sammen med Vibeke Laumann. Berit Jenkins og Bodil Pedersen ønskede ikke genvalg som revisorer. Nye revisorer blev Aase Troest og Dansk Revision, idet bestyrelsen også ønskede at en professionel revisor blev tilknyttet gruppen.

Kursusaktivitet

Deltagerantal på de forskellige kurser:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Trin 1A	66	88	82	90	85	70
Trin 1B	39	55	46	48	47	53
Trin 2A	13	17	26	25	22	33
Trin 2B		20	23	22	22	34
Trin 2C	17	10	16	25	21	23
Trin 3A	21	25	9	14	6	
Trin 3B			34			
MET 1				34		
MET 2				21		
NDUB	31	20				16
Case Rapport	8	12	18	17		(Afv.)
Cervikal fordybelse					17	
Skulder fordybelse				21	17	8

Eksamen

Der har i foråret 2008 været afholdt MF-eksamen.

Et stort tillykke til flg., som har bestået MF-eksamen Del 1 og som kan benytte titlen ExamMT:

- Rasmus Haugbølle Thomhav, Århus
- Dorthe Agerholm, Frederiksberg
- Kristian Birk, Kolding
- Allan Sauer, Viborg
- Helle F. Johannesen, Nykøbing Mors

Ligeledes et stort tillykke til flg., som har bestået MF-eksamen Del 2 og som kan benytte titlen DipMT – Muskuloskeletal Fysioterapeut:

- Eva Bäcker Hansen, København S
- Henrik Christoffersen, Skødstrup
- Sanne Holst Jensen, Odense M
- Anders Winther Christensen, Århus C
- Lars Johansen, Odense M
- Martin B. Josefsen, Vissenbjerg
- Henrik Bach, Holstebro
- Jesper Ottosen, Lyngby

Alle uddannede muskuloskeletale fysioterapeuter – DipMT og MaMT - kan findes på hjemmesiden (Information / Find en Muskuloskeletal Fysioterapeut).

IFOMT

Sidste års højdepunkt var IFOMT kongressen i Rotterdam i Holland. Danmark bliver i aktive (dialogmæssige) sammenhænge repræsenteret af en IFOMT-delegeret, som er Inge Ris. Den IFOMT-delegerede og formanden for DFFMF er begge prioriteret til det internationale samarbejde fremadrettet. Derudover havde ca. 10 af vores medlemmer valgt at være med og repræsenterede os på glimrende vis. For de interesserede henvises til udførlige referater fra kongressen i vores blad og på hjemmesiden.

På nuværende tidspunkt er de delegerede fra IFOMT landene trukket i arbejdstøjet for at udføre de planer som blev lagt i Rotterdam. Danmark er med i et arbejde, som vil gøre processen til ansøgning for at blive næste kongressted nemmere og mere overskueligt. Der har været en del udgifter forbundet med at promovere sig selv som nyt kongressted af de forskellige lande (Canada og UK). Det er overflødig, da de fleste delegerede på forhånd fra deres bestyrelse havde fået et mandat om hvilket land de skulle stemme på. Der foreligger nu et konkret forslag, således at afstemningen for udvælgelse af det næste kongressted sker før kongressen og generalforsamlingen i IFOMT.

Der er også lavet en revidering af vedtægterne, som viste sig at være uoverskuelige og som skabte stor forvirring vedrørende de forskellige procedurer på generalforsamlingen. Den reviderede udgave ligger til diskussion nu. Via IFOMT's hjemmeside foregår en del af diskussionerne i et lukket forum. Når diskussionsrunden er afsluttet bliver det lagt frem til elektronisk afstemning. Det letter byrden på næste kongres, så vi ikke skal igennem de samme diskussioner en gang til.

IFOMT har nedsat et udvalg, som skal se på retningslinjer for screening af nakkepatienter for a. vertebralis insufficiens. I flere lande har man lavet et stykke arbejde parallelt vedrørende "sikkerhedstest" for nakkepatienter (bl.a. Danmark). IFOMT vil nu prøve at nå frem til en konsensus om disse retningslinjer på baggrund af de forskellige landes anbefalinger. Vi opfordrer alle til at besøge IFOMT's hjemmeside med jævne mellemrum for at følge med i det spændende arbejde internationalt, f.eks. ved at læse nyhedsbrevet med input fra alle lande.

Ny uddannelsesstruktur i højsædet – fra kurser til uddannelse

Vi kan næsten ikke vente. Medio 2009 lancerer vi en ny og endnu mere sammenhængende uddannelsesstruktur. Kvalitet og slutkompetencer er fortsat i højsædet. Men vi har optimeret sammenhængen og fortsætter arbejdet med dette ind i 2009. Det første slør forventes løftet til fagfestival 2009 med ny uddannelsesfolder og til efteråret 2009 med faktuel opstart af ny uddannelsesstruktur. Vi kan se en del af resultaterne allerede. 60 ECTS (svarende til et årsværk) med et estimeret forløb på 4 år, hvor vi fortsat garanterer et bredt dækket speciale i uddannelsen. Samtidig er det en vigtig prioritering at formidle, at slutkompetencerne er nået ved sidste eksamen - Ikke ved to kurser eller del 1 eksamen. Dette er

tilfældet internationalt og vi vil gerne implementere forståelsen af disse standarder nationalt også. Herunder er det også en international ambition, at man skal kunne overføre sin MF-videreuddannelse mellem landene med fuld merit.

Vores opgave bliver at formidle, at vi tilbyder en *uddannelse* bestående af moduler – frem for enkeltkurser. Enkeltkurser kan fortsat tages - men høj slutkompetence og videnssammenhæng opnås primært i et målrettet fuldt videreuddannelsesforløb. Forløb og overgangsordninger beskrives medio 2009.

Supervision – nu og i ny uddannelsesstruktur medio 2009

Supervision er efterhånden velintegreret i uddannelsen og fylder omtrent 150 timer effektivt. Vi oplever at flere vælger supervision - også udover de obligatoriske timer - for at udvikle de kliniske færdigheder. I regnskabet afspejles interessen i tilskuddet på 10 % som DFFMF giver til alle medlemmer.

I den nye uddannelsesstruktur, som træder i kraft 2009, ligger mange supervisionstimer mere fast i selve uddannelsesstrukturen. På den måde er det færre timer man selv skal sørge for at få individuelt. Den første supervision ligger tidligere i forløbet. Det betyder at vi kan gøre mere nytte af dette reflekterende redskab i uddannelsen på et tidligere tidspunkt - samt at kursisterne får supervision med jævne mellemrum hele vejen igennem uddannelsen. Der er nu også efterspørgsel fra ikke-medlemmer at få supervision som et led i deres kliniske udvikling.

I øjeblikket arbejdes der på at finde den rette nye udbyder til at undervise og opdatere vores undervisere som supervisorer. Denne del indgår i uddannelsen af DFFMF's undervisere, som desuden tæller et 2-årigt uddannelsesforløb under mentorordning og vurdering hos øvrige undervisere (voluntørforløb). DFFMF arbejder konstant på at kunne garantere kvaliteten af undervisningen ved at opdatere undervisere og sørger løbende for udvikling af en ny generation.

Neurodynamik og smerter – en del af ny uddannelsesstruktur medio 2009 ”tyvstarter”

I foråret 2008 er det første ”nye” neurodynamik og smerter del 1 kursus afholdt. Da smerteteori og -håndtering efterhånden fylder meget, er det besluttet i vores nye uddannelse at give det mere tid. Desuden var de gode gamle ”ANT” kurser efterhånden gledet ud. I vores nye uddannelse er der afsat 2 x 2 dage til kurser i neurodynamik og smertemekanismer. Del 1 omhandler undersøgelse og behandling med neurodynamiske principper for overekstremiteter, teori om nociceptiv og perifere neurogene smerter og implementering af det i undersøgelse og behandling. Del 2 har fokus på underekstremiteter og central neurogene smerter og sympatikus påvirkning på smerter. Kurserne bliver senere i uddannelsen fulgt op på et supervisionskursus, som udelukket har fokus på smertepatienter. Dette forår afholdes et nyt del 1 og i efterår del 2.

Derudover er der fortsat smerteteoretiske og smertehypotesemæssige elementer i resten af uddannelsen, som samlet justeres ind i 2009 – hvor det endelige slør løftes for en ny samlet uddannelsesstruktur.

Kvalitetsudviklingsprojekt

DFFMF har fortsat flere kvalitetsudviklingsprojekter i gang. Projektet af Per Kjær og Inge Ris om retningslinjer for cervikale sikkerheds test er afsluttet nu. Der lavede en rapport, flere faglige artikler, en patient artikel i Ledsager, en pjece og ca. 12 workshops rundt omkring i landet.

På nuværende tidspunkt er det næste projekt om kliniske beslutningsprocesser (med Kristoffer Dalsgaard, Hans Kromann Knudsen og Inge Ris) næsten færdigt: rapporten er klar, artiklen er i sin sidste fase og der arbejdes på undervisningsmateriale til både DFFMF's uddannelse og til workshops omkring i landet. Lige før vi var i den afsluttende fase udkom der en ny udgave af den velsete bog "Clinical Reasoning for the Health Professions" - med principielt de samme anbefalinger og konklusioner som vores projekt er kommet frem til. Det er en god bekræftelse af, at vi følger godt med i den internationale udvikling.

Projektet vedrørende klassificering af lænderygpatienter er desværre blevet ramt af sygdom og ligger stille. I løbet af dette forår skal vi tage stilling til hvordan det kan føres videre.

Projektet om effekten af mobilisering/manipulering og evidensen af behandlingen ligger ligeledes stille. Det er et problem at få ressourcer til at slå til. Derfor er det godt at vi har fået nye ressourcer tilført gruppen: Kristoffer Dalsgaard og Inger Madsen. Udover at være i uddannelse som MF-undervisere (voluntører), bidrager de allerede nu til de mange opgaver der foreligger.

Undervisergruppen

UV-gruppen har været dejligt travlt beskæftiget med beskrivelser af ny uddannelsesstruktur, projektdeltagelser, undervisning, kursusafholdelser og 2 UV-møder 2008. Dertil har udvalgt arbejdet videre med beskrivelse af ny uddannelse.

1 ny underviser bestod uddannelsesforløbet som underviser i 2008 og 2 er fortsat i voluntørforløb. Det tager omtrent 2 år at gennemføre forløbet, som har en belastning på 15 ECTS plus fortløbende udvikling af supervisor kompetencer.

Hjemmesiden

Det faglige indhold på muskuloskeletal.dk er fortsat stort, det vokser stødt og er det største hos fagfora under Danske Fysioterapeuter. Der er mange artikler og nyheder at hente. Sidevisninger i 2008 var omtrent 330.000. Der bliver både læst om uddannelse og på kursuskalender – men også på faglige nyheder indenfor feltet. Ved nyhedsmail udsendelser ses efterfølgende "booms" på de daglige / ugentlige statistikker.

Muskuloskeletal Fysioterapi - medlemsbladet

2008 var det første år med nyt layout på vores medlemsblad. Vi har fået megen positiv feedback på grafisk flade, snit og indhold. Valget må siges at være en succes. Målet har været et lettere udtryk med stærkt prioriteret indhold og større overblik – komplimenteret af muligheden for uddybende artikler og referencer på hjemmesiden efter behov. Bladet kan læses online som pdf-fil (Fagblad / Online arkiv). Dertil supplerer MT-Nyt (Fag & Forskning / MT-Nyt) med faglige nyheder og evt. uddybende artikler eller referencelister.

Internationale tidsskrifter – Manual Therapy Journal & JOSPT

Disse to velansete tidsskrifter blev i 2008 forhandlet i hus med gode tilbud til alle DFFMF's medlemmer. På hjemmesiden (Fagblad / Int. Tidsskrifter) kan alle medlemmer læse mere om de fordelagtige tilbud. Herunder er der nem adgang til artikler online fra tidsskrifternes arkiver.

MIGs – Muskuloskeletale InteresseGrupper

Der blev i 2008 opstartet to nye interessegrupper indenfor det muskuloskeletale felt.

- MIG Nakkebesvær, Hovedpine og Whiplash
- MIG Kæbeleds- og Biddysfunktion

Interessegrupperne er åbne for alle fysioterapeuter og fagpersoner interesseret indenfor de respektive interessegrupperes felter. Dertil er der tilknyttet ressourcepersoner og en tovholder for hver interessegruppe. Flere interessegrupper er på vej.

Formålet med MIGs er at skabe mulighed for netværksdannelser lokalt i landet og nationalt – hvilket bl.a. kan foregå via en søgbar registreringsdatabase på hjemmesiden. Her kan alle tilmeldte findes. Desuden er målet at skabe temadage i samarbejde med Danske Fysioterapeuter indenfor interessefelterne.

Koordinatoren for MIGs er Henrik Christoffersen. Yderligere information kan findes på hjemmesiden.

Ambassadører

Under og efter årsmødet 2008 blev der taget hul på endnu et nyt tiltag – ambassadører for muskuloskeletal fysioterapi. Det startede med engagerede klinikker, som ønskede at lægge hus til de mange "roadshows" i form af workshops udledt af kvalitetsudviklingsprojektet. Videre ind i 2009 udfærdiges lister over såvel klinik-ambassadører som regionale ambassadører – med præsentation på vores stand på fagfestival 2009. Med dette tiltag og samarbejde med engagerede fysioterapeuter rundt omkring i landet har vi et godt udgangspunkt for at skabe lokal synlighed, men også for at have følehornene ude i de lokale behov og efterspørgsler. Vi ser frem til dette samarbejde.

Henrik Christoffersen og Henrik Bach er koordinatører. Se hjemmesiden (Information / Ambassadører).

Afslutning

Det er med stolthed jeg siger tak for et godt samarbejde til undervisergruppen og bestyrelsen i mit første år som formand. Vi har en meget dygtig, engageret gruppe af mennesker, som lægger rigtig meget arbejde og energi i leveringen af den bedste uddannelse i muskuloskeletal fysioterapi. Samtidig vil jeg sige tak til Niels Honoré for overlevering af formandsposten - han har leveret en stor indsats i de forrige år.

Jeg vil også fremhæve et godt samarbejde med Danske Fysioterapeuter. Vi har haft mange gode dialoger om status og fremtidsplaner for specialet og vores fagforum. Herunder holder vi gensidigt hinanden i fælles front på dette særlige felt - og sikrer at fysioterapeuter i Danmark også i fremtiden spiller en afgørende rolle i håndteringen af ryg-, nakke- og bevægeapparatsbesvær.

Vi løfter specialet specifikt og vi løfter faget generelt.

Dette er vores overordnede mål: at tilbyde patienter med muskuloskeletale lidelser den bedste diagnostik og behandling. Vejen dertil er den bedste videreuddannelse for fysioterapeuter. Vi har videreuddannelsen i specialet – lad os formidle det til fysioterapeuter, kolleger og patienter i fællesskab.

Til alle aktive medlemmer vil jeg gerne sige tak og gøre opmærksom på, at I er med til at løfte specialeområdet, at I bidrager til udviklingen af videreuddannelsen samt forskningen - og at I gennem uddannelsen netop er med i front på vores fælles målsætning: optimal patienthåndtering. Ud over de umiddelbare fordele ved medlemskab er det netop opbakning om dette fælles mål vi alle bidrager til.

Der er brug for muskuloskeletale fysioterapeuter – og der er evidens for de metoder vi bruger i undersøgelse og behandling. Det tager tid og kræver en indsats fra den studerende at nå i mål. Vi er til for at give dig den bedste uddannelse og det bedste forløb mod dit mål. Vi hjælper dig på vej.

Jeg ønsker alle fortsat god arbejdslyst og udvikling ind i 2009 med tak for et fantastisk 2008.

På bestyrelsens vegne,

Martin B. Josefsen
Formand for DFFMF
Februar 2009

